

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

2021-05-06

Nr. (18.10-31-1Mr) R-2008

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO 41 PUNKTO
PAKEITIMO IR 58 STRAIPSNIO 16² ir 16³ PUNKTŲ APIBENDRINTO PAAIŠKINIMO (KOMENTARO)**

Informuojame, kad siekiant suvienodinti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau - PMĮ) taikymo tvarką, parengtas 2 straipsnio 41 punkto ir 58 straipsnio 16² ir 16³ dalių apibendrinto paaiškinimo (komentarų) papildymas, kurio nuostatos, gavus visuomenės pastabas, pakartotinai suderintos su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (2021-04-20 raštas Nr. 23.6-71Mr-3-1805) ir su Lietuvos Respublikos finansų ministerija (2021-05-04 raštas Nr. ((14.41Mr)-5K-2106919)-6K-2102883).

Komentaras keičiamas atsižvelgus į nuo 2021 metų įsigaliojusias¹ naujas PMĮ teisinio reguliavimo nuostatas, reglamentuojančias juridinių asmenų, įgyvendinančių stambų projektą, apmokestinimą.

PRIDEDAMA.

1. PMĮ 2 straipsnio 41 punkto pakeitimo ir 58 straipsnio 16² ir 16³ dalių apibendrinto paaiškinimo (komentarų) lyginamasis variantas, 14 lapų.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

Rasa Šantarienė, tel. (8 5) 2687 960, el. p. Rasa.Santariene@vmi.lt

¹ 2020 m. birželio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-3213

1. PMĮ 2 straipsnio 41 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentaro) pakeitimas:

„41. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos kino įstatyme, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui (išskyrus Civilinio kodekso įsakmiai nurodytus atvejus).“

KEISTA: 2020 06 30 įstatymu Nr. XIII-3213 (nuo 2021 01 01)

PMĮ vartojamos Mokesčių administravimo įstatyme apibrėžtos sąvokos, kiek tai neprieštarauja šiam įstatymui. ~~yra apibrėžtos 2 straipsnyje.~~

PMĮ vartojamos Civiliniame kodekse apibrėžtos sąvokos suprantamos taip, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui.

PMĮ 31 straipsnio 1 dalies 20 punkte vartojamos Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) uždraustų veikų, įskaitant kyšius, sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos BK, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui.

Kitos PMĮ vartojamos sąvokos taip pat suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 2 straipsnyje (sąvokos vartojamos taikant PMĮ 2 str., 7 str., 27 str., 30 str., 30¹ str., 38³ str., 43 str. ir kitų straipsnių nuostatas), Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnyje (sąvokos vartojamos taikant PMĮ 12 str., 7 str., 30¹ str., 31 str. ir kitų straipsnių nuostatas), Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 2 straipsnyje (sąvokos vartojamos taikant PMĮ 58 str. 16, 16¹, 16² dalių nuostatas), kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui.

PMĮ 17² ir 46² straipsniuose vartojamos filmo gamybos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos kino įstatyme, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui.

(pagal 2017-06-23 VMI prie FM raštą Nr. (18. 10 31 1E) RM 20175)

2. PMĮ 58 straipsnio 16² dalies apibendrintas paaiškinimas (komentaras):

„16². Juridinis asmuo, kuris įgyvendina stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį ir kurio vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui Lietuvos Respublikoje įgyvendinti, skaičius mokesčiais metais ne mažesnis kaip 150, o kai investuojama Vilniuje, – ne mažesnis kaip 200 ir kai privačios kapitalo investicijos į stambų projektą Lietuvos Respublikoje pasiekė ne mažesnę kaip 20 milijonų eurų sumą, o kai investuojama Vilniuje, – ne mažesnę kaip 30 milijonų eurų sumą, ir kuris nesinaudoja šio straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose arba 16³ dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata, nemoka pelno mokesčio, pradedant tuo mokesčiniu laikotarpiu, kurį ši investicijų suma ir vidutinis darbuotojų skaičius buvo pasiekti. Šioje dalyje nustatyta lengvata taikoma tik tuo atveju, kai ne mažiau kaip 75 procentai atitinkamo mokesčio laikotarpio juridinio asmens pajamų sudaro pajamos iš duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos, ir tik toms juridinio asmens pajamoms, kurios gautos įgyvendinant stambų projektą. Šioje dalyje nustatyta lengvata taikoma tik tuo atveju, kai juridinis asmuo turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą juridinio asmens privačių kapitalo investicijų dydį. Jeigu juridinio asmens privačių kapitalo investicijų suma į stambų projektą sumažėja ir nebesiekia 20 milijonų eurų sumos, o kai investuojama Vilniuje, – nebesiekia 30 milijonų eurų sumos, išskyrus ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudas, ir (arba) vidutinis darbuotojų, reikalingų

stambiam projektui įgyvendinti, skaičius mokestiniais metais tampa mažesnis kaip 150, o kai investuojama Vilniuje, – mažesnis kaip 200, lengvata netaikoma tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens privačių kapitalo investicijų suma ir (arba) vidutinis darbuotojų skaičius mokestiniais metais taip sumažėjo, ir lengvatos taikymas atnaujinamas tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens privačios kapitalo investicijos į stambų projektą vėl pasiekia 20 milijonų eurų sumą, o kai investuojama Vilniuje, – 30 milijonų eurų sumą ir (arba) vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti, skaičius mokestiniais metais vėl tampa ne mažesnis kaip 150, o kai investuojama Vilniuje, – ne mažesnis kaip 200. Šioje dalyje nustatyta lengvata juridiniam asmeniui, įgyvendinančiam stambų projektą, taikoma ne ilgiau negu 20 metų nuo stambaus projekto investicijų sutarties įsigaliojimo dienos. Šioje dalyje nustatyta lengvata taikoma tiek, kiek ji suderinama su Europos Sąjungos teisės aktais, kuriais reguliuojamas valstybės pagalbos teikimas, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta valstybės pagalbos teikimo ir priežiūros tvarka.“

KEISTA: 2020 06 30 įstatymu Nr. XIII-3213 (nuo 2021 01 01). Punkto nuostatos taikomos nuo 2021-01-01 ir taikomos tiek, kiek lengvata suderinama su 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, nuostatomis, ir taikoma pagal iki 2025 m. gruodžio 31 d. sudarytas stambių projektų investicijų sutartis.

Komentaras

1. Juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį, nemoka pelno mokesčio ne ilgiau negu 20 metų nuo stambaus projekto investicijų sutarties įsigaliojimo dienos, jeigu tenkinamos visos šios 6 sąlygos:

1.1. juridinis asmuo įgyvendina stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį;

1.2. vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui Lietuvos Respublikoje įgyvendinti, skaičius mokestiniais metais ne mažesnis kaip 150 (Vilniuje – ne mažesnis kaip 200);

1.3. privačios kapitalo investicijos į stambų projektą Lietuvos Respublikoje pasiekė ne mažesnę kaip 20 milijonų eurų sumą (Vilniuje – ne mažesnę kaip 30 milijonų eurų sumą);

1.4. juridinis asmuo stambiam projektui įgyvendinti nesinaudoja šio straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose arba 16³ dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata;

1.5. ne mažiau kaip 75 procentai atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos, gautos įgyvendinant stambų projektą;

1.6. turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą juridinio asmens privačių kapitalo investicijų dydį. Auditoriaus išvadoje papildomai galėtų būti fiksuojama sutarties įsigaliojimo data.

2. PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata taikoma iš stambaus projekto įgyvendinimo gautoms pajamoms pagal nuo 2021 sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. sudarytas stambių projektų investicijų sutartis.

3. Komentuojamosios dalies kontekste stambus projektas suprantamas kaip duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba apdirbamosios gamybos investicijų projektas, dėl kurio įgyvendinimo yra sudaryta ir galioja stambaus projekto investicijų sutartis, kaip numatyta Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme (toliau – Investicijų įstatymas). Stambaus projekto investicijų sutartis – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos ir investuotojo sudaryta investicijų sutartis, kurioje nustatomos sutarties šalių teisės ir

pareigos, susijusios su stambaus projekto įgyvendinimu, ir kitos aktualios stambaus projekto investicijų sutarties sąlygos. Stambūs projektai gali būti vykdomi bet kuriame Lietuvos regione ir savivaldybėje.

4. Vidutinis esančių darbuotojų skaičius apskaičiuojamas pagal 2002 m. gegužės 15 d. finansų ministro įsakymu Nr. 134 „Dėl Vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintas taisyklės. Lengvatos taikymo tikslais imamas vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui Lietuvos Respublikoje įgyvendinti, skaičius.

Komentuojamojo straipsnio taikymo prasme, pagal Investicijų įstatymo įtvirtintą stambaus projekto sampratą bei tikslus, stambus projektas yra siejamas su stambių investicijų pritraukimu tam tikrose veiklos srityse bei naujų darbo vietų sukūrimu Lietuvoje, todėl PMĮ 58 straipsnio 16² dalyje įtvirtinta sąlyga dėl darbuotojų, reikalingų stambiam projektui Lietuvos Respublikoje įgyvendinti, skaičiaus (mokestiniais metais ne mažesnio kaip 150 (Vilniuje – ne mažesnis kaip 200)) reiškia būtent naujų darbo vietų sukūrimą, įgyvendinant konkretų stambų projektą.

5. Komentuojamojo straipsnio taikymo prasme, vadovaujantis Investicijų įstatymo nuostatomis, privačios kapitalo investicijos – tai Lietuvos Respublikos ir užsienio privačios nuosavybės teisės subjektų investicijos, kurios pagal investavimo objektą priskiriamos kapitalo investicijoms, t. y. investicijos ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti (Investicijų įstatymo 3 straipsnio 3 ir 4 dalys). Investicijų įstatymas nenustato apribojimų, ar investuotojas gali investuoti į ilgalaikį turtą, įsigytą už nuosavas ar už skolintas lėšas. Todėl, nustatant kapitalo investicijos vertę, į ją įtraukiamas turtas, įsigytas tiek už nuosavas, tiek už skolintas lėšas, tiek pagal pirkimo - pardavimo išsimokėtinai sutartis, kuriose numatytas nuosavybės teisės perėjimas vienetui, apmokėjus visą turto vertę (įskaitant ir lizingo būdu įsigytą turtą).

Atkreiptinas dėmesys, kad kapitalo investicija laikomas juridinio asmens įsigytas ar pačio pasigamintas (pasistatytas) turtas. Turto vertės padidėjimas dėl perkainojimo (įvertinimo pagal tikrąją vertę) nelaikomas kapitalo investicija.

Tuo atveju, kai juridinis asmuo įsigyja turtą lizingo būdu, nustatant kapitalo investiciją, į jos vertę įtraukiama visa ilgalaikio turto įsigijimo vertė (būtina sąlyga, kad lizingo laikotarpio pabaigoje nuosavybės teisė į turtą pereina lizingo gavėjui).

Komentuojamojo straipsnio taikymo prasme, kapitalo investicijų, kurias atlikus gali būti taikoma lengvata, dydis nustatomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės *data* nutarimu Nr. „Dėl Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 15⁴ straipsnio, 15⁵ straipsnio, 15⁶ straipsnio ir Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 58 straipsnio 16² ir 16³ dalių įgyvendinimo“² patvirtintą tvarką.“

Taikant lengvatą yra vertinama stambaus projekto vykdymui sukaupta kapitalo investicijų suma.

6. Šioje dalyje nustatyta lengvata gali būti taikoma tik tuo atveju, kai juridinis asmuo stambiam projektui įgyvendinti nesinaudoja PMĮ 58 str. 16 dalies 1 ir 2 punktuose arba 16³ dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata.

7. Juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį, nemoka pelno mokesčio tik nuo tų juridinio asmens pajamų, kurios gautos įgyvendinant stambų projektą. Juridinio asmens vykdoma stambaus projekto veikla identifikuojama stambaus projekto investicijų sutarties su Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija sudarymo metu. Jeigu juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą pagal galiojančią stambaus

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/cea5201175e911eb9fc9c3970976dfa1?jfwid=-a3k5bkfig>

projekto investicijų sutartį, gauna pajamų ne tik įgyvendinant stambų projektą pagal komentuojamojo straipsnio nuostatas, bet ir iš kitos juridinio asmens vykdomos veiklos, tai gautoms juridinio asmens kitos veiklos (neįskaitant vykdomo stambaus projekto) pajamoms netaikomos PMĮ 58 str. 16² dalies nuostatos ir jos apmokestinamos PMĮ nustatyta tvarka.

Pajamos iš duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos turi sudaryti ne mažiau kaip 75 procentus atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų. Šioje dalyje įtvirtinta sąlyga yra laikoma atitinkanti PMĮ 58 str. 16² nurodytą pajamų apribojimą, jeigu vienetas, įgyvendinantis stambų projektą ne mažiau kaip 75 procentus atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų gauna iš duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamų iš apdirbamosios gamybos, t. y. vienetas, vykdydamas stambų projektą, iš vykdomos stambaus projekto veiklos, gali gauti iki 25 procentų iš šalutinės veiklos pajamų, ir toks vienetas bus laikomas atitinkančiu PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatytą lengvatai taikomą pajamų ribą.

Juridinio asmens vykdoma veikla identifikuojama pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“. Pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikacijos 2 redakciją – PMĮ 58 str. 16² dalies kontekste vykdoma veikla turi būti priskirta:

- duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos (J sekcija, 63.11 veikla) arba
- apdirbamoji gamyba (C sekcija).

8. Reikalaujamą juridinio asmens privačių kapitalo investicijų dydį turi patvirtinti auditoriaus išvada.

Auditoriaus išvadoje turi būti nurodomas konkretus juridinio asmens pasiektas privačių kapitalo investicijų dydis, kuris yra ne mažesnis nei 20 mln. EUR privačių kapitalo investicijų (30 mln. Eur, kai investuojama Vilniuje).

9. Juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį, kuriam taikoma komentuojamoje dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata, 20 metų, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį sudaryta stambaus projekto investicijų sutartis, nemoka pelno mokesčio, jeigu tenkinamos visos komentuojamame straipsnyje nustatytos sąlygos. PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatyta lengvata juridiniam asmeniui, įgyvendinančiam stambų projektą, taikoma ne ilgiau negu 20 metų nuo stambaus projekto investicijų sutarties įsigaliojimo dienos. Vadinasi, 20 metų laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo investicinės sutarties įsigaliojimo dienos, o pelno mokesčio lengvata pradedama taikyti nuo to mokestinio laikotarpio, kurį tenkinamos visos paminėtos sąlygos.

9.1. Tuo atveju, jeigu nepasibaigus nustatytam lengvatos taikymo terminui juridinio asmens privačių kapitalo investicijų suma į stambų projektą sumažėja ir nebesiekia 20 milijonų eurų sumos, o kai investuojama Vilniuje, – nebesiekia 30 milijonų eurų sumos, išskyrus ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudas, ir (arba) vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti, skaičius mokestiniais metais tampa mažesnis kaip 150, o kai investuojama Vilniuje, – mažesnis kaip 200, lengvata netaikoma tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens privačių kapitalo investicijų suma ir (arba) vidutinis darbuotojų skaičius mokestiniais metais taip sumažėjo, ir lengvatos taikymas atnaujinamas tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens privačios kapitalo investicijos į stambų projektą vėl pasiekia 20 milijonų eurų sumą, o kai investuojama Vilniuje, – 30 milijonų eurų sumą, ir (arba) vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti, skaičius mokestiniais metais vėl tampa ne mažesnis kaip 150, o kai investuojama Vilniuje, – ne mažesnis kaip 200.

Kapitalo investicijų sumažėjimu gali būti laikomi tokie atvejai: ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto pardavimas, sugadinto turto nurašymas, pavogto turto nurašymas, lizingo sutarties nutraukimas ir turto gražinimas ir pan. Kai investuotas turtas nudėvimas ir šio turto vertė tampa mažesnė nei nustatyti reikalavimai, tai nelaikoma kapitalo investicijų sumažėjimu.

Pažymėtina, kad mokestiniai laikotarpiai, kuriais juridinis asmuo neturi teisės taikyti šios pelno mokesčio lengvatos, dėl privačių kapitalo investicijų sumos sumažėjimo (nebesiekia 20 milijonų eurų sumos, o kai investuojama Vilniuje, – nebesiekia 30 milijonų eurų sumos, išskyrus ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudas) ir / arba vidutinio darbuotojų skaičiaus sumažėjimo (tampa mažesnis kaip 150, o kai investuojama Vilniuje, – mažesnis kaip 200), yra įskaičiuojami į PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatytus 20 metų pelno mokesčio lengvatos taikymo mokestinius laikotarpius, t. y. lengvatos taikymo 20 metų laikotarpis nėra sustabdomas.

Už mokestinius laikotarpius, kuriais juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturėjo teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, pelno mokestis apskaičiuojamas bendra PMĮ nustatyta tvarka, taikant PMĮ 5 straipsnyje nustatytą mokesčio tarifą.

9.2. Jeigu juridinio asmens, įgyvendinančio stambų projektą, kuris naudojosi PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata, įgyvendinant stambų projektą gautos pajamos iš PMĮ 58 str. 16² dalyje įvardintos vykdomos duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos veiklos kuriuo nors mokestiniu laikotarpiu sudarė mažiau kaip 75 procentus visų pajamų iš stambaus projekto, lengvata netaikoma tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neįvykdė šios sąlygos, ir gali būti vėl taikoma tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens, įgyvendinančio stambų projektą, įgyvendinant stambų projektą gautos pajamos iš vykdomos duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos sudarys ne mažiau kaip 75 procentus visų gautų pajamų iš stambaus projekto. Šiuo atveju mokestiniai laikotarpiai, kuriais juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturėjo teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, yra įskaičiuojami į 20 metų pelno mokesčio lengvatos taikymo mokestinius laikotarpius, t. y. pelno mokesčio lengvata galima pasinaudoti ne daugiau kaip 20 metų, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį sudaryta stambaus projekto investicijų sutartis, neatsižvelgiant į tai, kad 20 metų laikotarpiu vieną ar kelis mokestinius metus ši pelno mokesčio lengvata faktiškai nebūtų taikoma dėl nustatytų reikalavimų netenkinimo.

Už mokestinius laikotarpius, kuriais juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturėjo teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, pelno mokestis apskaičiuojamas bendra PMĮ nustatyta tvarka, taikant PMĮ 5 straipsnyje nustatytą mokesčio tarifą.

9.3. Tuo atveju, kai juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, atitinka visus PMĮ 58 str. 16² dalyje įtvirtintus kriterijus, bet patiria mokestinius nuostolius, tai mokestiniai laikotarpiai, kuriais yra patirti nuostoliai, yra įskaičiuojami į 20 metų pelno mokesčio lengvatos taikymo laikotarpį, t. y. lengvatos taikymo 20 metų laikotarpis nėra sustabdomas.

10. Juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą ir atitinkantis visus komentuojamoje dalyje įtvirtintus kriterijus, metines pelno mokesčio deklaracijas teikia bendra PMĮ nustatyta tvarka.

Pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais, pildydamas metinę pelno mokesčio deklaraciją, juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, apskaičiuodamas ir metinėje pelno mokesčio deklaracijoje deklaruodamas vykdomos veiklos rezultatus, turi atskirai nurodyti (išskirti) pajamas, gautas iš stambaus projekto vykdomos veiklos, nes tik iš stambaus projekto gautoms pajamoms gali būti taikoma komentuojamosios dalies lengvata. Kitos vykdomos veiklos (ne stambaus projekto veiklos) apmokestinamasis pelnas apskaičiuojamas bendra PMĮ nustatyta tvarka.

Vadinasi, tais mokestiniais laikotarpiais, kai juridinis asmuo pasinaudos lengvata, įtvirtinta PMĮ 58 straipsnio 16² dalyje, ir nuo gautų pajamų iš vykdomo stambaus projekto nemokės pelno mokesčio, tai to laikotarpio sąnaudos, susijusios su iš stambaus projekto įgyvendinimo gautomis

pajamomis ir apskaičiuotos pagal PMĮ nuostatas, taip pat bus priskiriamos sąnaudoms, susijusioms su stambaus projekto įgyvendinimu, ir, atsižvelgiant į tai, kad nuo šių pajamų nemokamas pelno mokestis, tokios stambaus projekto vykdomos veiklos sąnaudos neturės įtakos apskaičiuojant kitos, nesusijusios su stambaus projekto įgyvendinimu, vykdomos veiklos rezultata.

Jeigu juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, iš šios veiklos apskaičiuoja nuostolius, tai, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, šie nuostoliai negali būti atskaitomi iš kitos veiklos (ne stambaus projekto) mokestinio laikotarpio apmokestinamųjų pajamų ir negali būti perkelti į kitus mokestinius laikotarpius. Pelno mokesčio įstatymas nenumato nuostolių iš veiklos, susijusios su stambaus projekto įgyvendinimu, sudengimo galimybės su kitos arba analogiškos veiklos, nesusijusios su stambaus projekto įgyvendinimu, pelnu, nes lengvata taikoma tik pajamoms, kurios gautos įgyvendinant stambų projektą, todėl sudarius tokią nuostolių dengimo galimybę, lengvata būtų faktiškai pritaikyta kitoms, su stambaus projekto įgyvendinimu nesusijusioms įmonės pajamoms.

Už mokestinius laikotarpius, kuriais juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturės teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, pelno mokestis apskaičiuojamas bendra PMĮ nustatyta tvarka juridinio asmens apskaičiuotam apmokestinamajam pelnui taikant PMĮ 5 straipsnyje nustatytą mokesčio tarifą. Tais mokestiniais laikotarpiais, kuriais juridinis asmuo neturės teisės taikyti šios pelno mokesčio lengvatos dėl privačių kapitalo investicijų sumos sumažėjimo ir / arba vidutinio darbuotojų skaičiaus sumažėjimo, ir / arba dėl pajamų sąlygos neatitikimo, jis pelno mokestį turės apskaičiuoti PMĮ nustatyta tvarka ir visas gautas pajamas, susijusias su stambaus projekto įgyvendinimu, turės deklaruoti kaip gautas vykdomos veiklos pajamas, o sąnaudas, susijusias su stambaus projekto įgyvendinimu, galės priskirti įprastinėms sąnaudoms, jei jos priskiriamos leidžiamiems atskaitymams pagal PMĮ 17 straipsnio 1 dalies nuostatas. Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, tais laikotarpiais, kai juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturėjo teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, jis gali pasinaudoti visomis PMĮ įtvirtintomis lengvatomis, pvz., PMĮ 46¹ straipsnyje numatytu apmokestinamojo pelno sumažinimu dėl vykdomo investicinio projekto (nuo 2018 m. yra galimybė susimąžinti iki 100 proc. apmokestinamojo pelno) ir kt.

Pavyzdžiai

Pastaba. Pavyzdyje yra pateikiama hipotetinė situacija ir vertinama tik PMĮ taikymo atžvilgiu, nevertinant valstybės pagalbos teikimo.

1. Tarkime, Lietuvoje Respublikoje registruotas juridinis asmuo, vykdamas statybų veiklą Vilniuje, priėmė sprendimą vykdyti naują veiklą – pastatyti aliejaus spaudimo gamyklą Vilniaus rajono ribose. Planuojama gamykloje vykdyti veiklą, priskirtą pagal EVRK 2 red. C sekcijos 10.41 „Aliejaus ir riebalų gamyba“ kodui, taip pat planuojama, kad gamyklai pastatyti ir įrengti bus panaudota 25 mln. EUR kapitalo investicijų bei priimti 250 darbuotojai. Šio naujo projekto įgyvendinimui juridinis asmuo 2022 m. sausio 10 d. įsteigė naują ribotos civilinės atsakomybės juridinį asmenį UAB A. Įvertinus visas aplinkybes dėl galimybės tokiam vystomam projektui taikyti PMĮ 58 str. 16² dalies nuostatas, UAB A 2022 m. gegužės 16 d. sudarė stambaus projekto investicijų sutartį su Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija, kurioje nustatė sutarties šalių teises ir pareigas, susijusias su stambaus projekto įgyvendinimu Vilniaus rajone (visas aukščiau planuojamas sąlygas dėl vykdomos veiklos, kapitalo investicijų ir darbuotojų).

Vadinasi UAB A nuo 2022-05-16 iki 2041-05-16 (20 metų nuo sutarties įsigaliojimo dienos) galės taikyti PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatytą lengvatą ir nemokėti pelno mokesčio, jeigu atitiks visus PMĮ 58 str. 16² dalyje įtvirtintus kriterijus.

Tarkime, kad laikotarpiu nuo sutarties pasirašymo (2022-05-16) iki 2024 m. spalio mėn. buvo vykdomi gamyklos statybos ir įrengimo darbai, kurių metu buvo pasiekta 20 mln. EUR sumos kapitalo investicija (tai patvirtina Auditoriaus pažyma).

2022-12-31 d. vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti, skaičius buvo 80, 2023-12-31 d. tokių darbuotojų skaičius – 120, o 2024-12-31 d. – 130.

Pajamas iš aliejaus gamybos UAB A pradėjo gauti nuo 2024 m. lapkričio mėnesio.

Teikiant pelno mokesčio deklaracijas už 2022-2024 mokestinių metų laikotarpius, UAB A negalės pasinaudoti PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatyta lengvata, nes neatitiks visų PMĮ 58 str. 16² dalyje įtvirtintų kriterijų – nepasiekta vidutinis darbuotojų skaičius.

2025-12-31 kapitalo investicijos pasiekė 25 mln. EUR, o vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti, skaičius – 180. 250 vidutinis darbuotojų skaičius pasiektas 2026-12-31. UAB A 2025 metais dalį gamykloje laikinai nenaudojamų įrengimų išnuomojo. UAB A 2025 metais pajamos sudarė 9 mln. EUR: iš aliejaus gamybos sudarė 8 mln. EUR, o iš šalutinės veiklos – įrengimų nuomos sudarė 1 mln. EUR (atitinkamai pajamos iš aliejaus gamybos sudarė 88.9 proc. visų gautų pajamų, o pajamos iš šalutinės veiklos (gamykloje laikinai nenaudojamų įrengimų nuoma) sudarė 11,1 proc. visų gautų pajamų). Taip pat UAB A už patalpų nuomą gavo 300 000 EUR pajamų.

Teikiant pelno mokesčio deklaracijas už 2025 mokestinių metų laikotarpį, gautoms pajamoms iš stambaus projekto įgyvendinimo (9 mln. EUR) UAB A galės taikyti PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatytą lengvatą, nes atitiks visus PMĮ 58 str. 16² dalyje įtvirtintus kriterijus:

- UAB A įgyvendina stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį;
- kapitalo investicijos, kurias patvirtina Auditoriaus pažyma, pasiekė 25 mln. EUR (PMĮ 58 str. 16² dalyje numatyta 20 mln. EUR suma);

- vidutinis darbuotojų skaičius 180 (PMĮ 58 str. 16² dalyje numatyta – 150);

- iš vykdomo stambaus projekto veiklos gautos pajamos sudarė daugiau kaip 75 proc. visų pajamų;

- UAB A stambiam projektui įgyvendinti nesinaudoja šio straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose arba 16³ dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata;

- turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą juridinio asmens privačių kapitalo investicijų dydį.

Gautos patalpų nuomos pajamos yra priskiriamos kitai (ne stambaus projekto įgyvendinimo veiklai) ir joms bus taikomos bendros PMĮ nuostatos, t. y. apskaičiuotam apmokestinamajam pelnui nuo patalpų nuomos pajamų turės būti taikomas PMĮ 5 straipsnyje nustatytas mokesčio tarifas.

Tarkime, kad UAB A 2026 metais pajamos sudarė 18 mln. EUR: iš aliejaus gamybos sudarė 10 mln. EUR, o iš šalutinės veiklos – gamykloje laikinai nenaudojamų įrengimų nuomos, sudarė 8 mln. EUR (atitinkamai pajamos iš aliejaus gamybos sudarė 55,6 proc. visų gautų pajamų ir pajamos už įrengimų nuomą sudarė 44,4 proc. visų gautų pajamų).

Teikiant pelno mokesčio deklaraciją už 2026 mokestinių metų laikotarpį, UAB A negalės pasinaudoti PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatyta lengvata, nes neatitiks visų PMĮ 58 str. 16² dalyje įtvirtintų kriterijų, kadangi gautos pajamos iš vykdomo stambaus projekto veiklos – aliejaus gamybos, sudarė mažiau kaip 75 proc. visų pajamų.

Tarkime, kad sekančiais mokestiniais laikotarpiais nuo 2027 iki 2040 mokestinių metų UAB A atitiks visus PMĮ 58 str. 16² dalyje įtvirtintus kriterijus ir, teikiant pelno mokesčio deklaracijas už šiuos laikotarpius, galės pasinaudoti PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatyta lengvata.

Kadangi PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata galima pasinaudoti ne daugiau kaip 20 metų, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį sudaryta stambaus projekto investicijų sutartis, jeigu tenkinamos visos komentuojamame straipsnyje nustatytos sąlygos, todėl teikiant 20-ų metų (pagal pateiktą pavyzdį 2041 metų) mokestinio laikotarpio pelno mokesčio

deklaraciją, stambaus projekto lengvata galima pasinaudoti pajamoms, gautoms iki 2041 gegužės 16 d. (20 metų nuo sutarties įsigaliojimo dienos).

Nuo 2041 gegužės 17 d. UAB A, įgyvendinanti stambų projektą, neturės teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, todėl gautos pajamos ir nuo jų apskaičiuotas pelno mokestis turės būti apskaičiuojamas bendra PMĮ nustatyta tvarka, t. y. juridinio asmens apskaičiuotam apmokestinamajam pelnui turės būti taikomas PMĮ 5 straipsnyje nustatytas pelno mokesčio tarifas.

2. Tarkime, kad situacija yra tokia kaip 1 pavyzdyje, tik Lietuvoje Respublikoje registruotas juridinis asmuo, vykdamas statybų veiklą Vilniuje (toliau – UAB S), pats sudarė stambaus projekto investicijų sutartį su Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija, kurioje nustatė sutarties šalių teises ir pareigas, susijusias su stambaus projekto įgyvendinimu.

Šiuo atveju UAB S teikiant pelno mokesčio deklaracijas už mokestinius laikotarpius, kai UAB S vykdytų ir statybų veiklą ir stambaus projekto įgyvendinimo veiklą, vykdomos statybos veiklos uždirbamoms pajamoms bus taikomos bendros PMĮ nuostatos, t. y. apskaičiuotam vykdomos statybos veiklos apmokestinamajam pelnui turės būti taikomas PMĮ 5 straipsnyje nustatytas pelno mokesčio tarifas, o stambaus projekto įgyvendinimo laikotarpiu pajamoms, gautoms įgyvendinant stambų projektą, PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatytos lengvatos (ne)taikymo tvarka paaiškinta 1 pavyzdyje.

11. Šioje dalyje nustatyta lengvata taikoma tiek, kiek ji suderinama su Europos Sąjungos teisės aktais, kuriais reguliuojamas valstybės pagalbos teikimas, ir su Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta valstybės pagalbos teikimo ir priežiūros tvarka. PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatyta lengvata taikoma tiek, kiek ji suderinama su 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, nuostatomis.

Tuo atveju, jeigu stambų projektą įgyvendinančiam juridiniam asmeniui valstybės pagalbos suma yra didesnė (peržengia) nei nustatyti tam tikri Europos Sąjungos apribojimai, PMĮ 58 str. 16² dalyje nustatyta lengvata viršijančiai valstybės pagalbos sumai netaikoma ir visa viršijanti suma apmokestinama pelno mokesčiu, t. y. juridinis asmuo nuo viršijančios sumos apskaičiuoja apmokestinamąjį pelną ir nuo apmokestinamojo pelno apskaičiuoja mokėtiną pelno mokestį PMĮ nustatyta tvarka.

Valstybės pagalbos (pagalbos, pagalbos priežiūros ir kontrolės) klausimai priskirti Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Konkurencijos tarybos kaip koordinuojančios institucijos specialistų kompetencijai, todėl dėl valstybės pagalbos teikimo ir priežiūros klausimų konsultacijas teikia šios institucijos.

3. PMĮ 58 straipsnio 16³ dalies apibendrintas paaiškinimas (komentaras):

„16³. Juridinis asmuo, kuris įgyvendina stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį ir kurio vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti Lietuvos Respublikoje, skaičius mokestiniais metais ne mažesnis kaip 200, o privačios kapitalo investicijos į stambų projektą Lietuvos Respublikoje pasiekė ne mažesnę kaip 100 milijonų eurų sumą, ir kuris nesinaudoja šio straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose arba 16² dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata, nemoka pelno mokesčio pradėdamas tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį ši investicijų suma ir vidutinis darbuotojų skaičius buvo pasiekti. Šioje dalyje nustatyta lengvata taikoma tik tuo atveju, kai ne mažiau kaip 75 procentai atitinkamo mokestinio laikotarpio juridinio asmens pajamų sudaro pajamos iš duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (priežlobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios

gamybos, ir tik toms juridinio asmens pajamoms, kurios gautos įgyvendinant stambų projektą. Šioje dalyje nustatyta lengvata taikoma tik tuo atveju, kai juridinis asmuo turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą juridinio asmens privačių kapitalo investicijų į stambų projektą dydį. Jeigu juridinio asmens privačių kapitalo investicijų į stambų projektą suma sumažėja ir nebesiekia 100 milijonų eurų, išskyrus ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudas, ir (arba) vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti, skaičius mokestiniais metais tampa mažesnis kaip 200, lengvata netaikoma tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens privačių kapitalo investicijų į stambų projektą suma ir (arba) vidutinis darbuotojų skaičius mokestiniais metais taip sumažėjo, ir lengvatos taikymas atnaujinamas tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens privataus kapitalo investicijos į stambų projektą vėl pasiekia 100 milijonų eurų ir (arba) vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti, skaičius mokestiniais metais vėl tampa ne mažesnis kaip 200. Šioje dalyje nustatyta lengvata juridiniam asmeniui, įgyvendinančiam stambų projektą, taikoma ne ilgiau negu 20 metų nuo stambaus projekto investicijų sutarties įsigaliojimo dienos. Šioje dalyje nustatyta lengvata taikoma tiek, kiek ji suderinama su Europos Sąjungos teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės pagalbos teikimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta valstybės pagalbos teikimo ir priežiūros tvarka ir Europos Komisijos išduoto leidimo teikti valstybės pagalbą sąlygomis.“

KEISTA: 2020 06 30 įstatymu Nr. XIII-3213 (nuo 2021 01 01). Punkto nuostatos taikomos 2021-01-01. Lengvata juridiniam asmeniui, įgyvendinančiam stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį, taikoma gavus Europos Komisijos pritarimą dėl lengvatos skyrimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas, bet ne anksčiau kaip nuo 2021 m. sausio 1 d. ir iki 2025 m. gruodžio 31 d. sudarytoms stambių projektų investicijų sutartims.

Komentaras

1. Juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį (jeigu kapitalo investicijos į stambų projektą pasiekė ne mažesnę kaip 100 milijonų eurų sumą) gavus Europos Komisijos pritarimą (ne anksčiau kaip 2021 m. sausio 1 d.), nemoka pelno mokesčio ne ilgiau negu 20 metų nuo stambaus projekto investicijų sutarties įsigaliojimo dienos, jeigu tenkinamos visos šios 6 sąlygos:

1.1. juridinis asmuo įgyvendina stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį (kai gautas Europos Komisijos pritarimas);

1.2. vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti Lietuvos Respublikoje, skaičius mokestiniais metais ne mažesnis kaip 200;

1.3. privataus kapitalo investicijos į stambų projektą Lietuvos Respublikoje pasiekė ne mažesnę kaip 100 milijonų eurų sumą;

1.4. juridinis asmuo stambiam projektui įgyvendinti nesinaudoja šio straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose arba 16² dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata;

1.5. ne mažiau kaip 75 procentai atitinkamo mokestinio laikotarpio juridinio asmens gautų pajamų sudaro pajamos, gautos įgyvendinant stambų projektą, iš duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos;

1.6. turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą juridinio asmens privačių kapitalo investicijų į stambų projektą dydį. Auditoriaus išvadoje papildomai galėtų būti fiksuojama sutarties įsigaliojimo data.

2. Lengvata taikoma gavus Europos Komisijos pritarimą dėl lengvatos skyrimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas, bet ne anksčiau kaip nuo

2021 m. sausio 1 d., ir taikoma tik iki 2025 m. gruodžio 31 d. sudarytoms stambių projektų investicijų sutartims.

3. Komentuojamosios dalies kontekste stambus projektas suprantamas kaip duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba apdirbamosios gamybos investicijų projektas, dėl kurio įgyvendinimo yra gautas Europos Komisijos pritarimas dėl lengvatos skyrimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas, ir taikomas juridiniams asmenims nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. sudarysiems stambių projektų investicijų sutartis, kaip numatyta Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme (toliau – Investicijų įstatymas). Stambaus projekto investicijų sutartis – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos ir investuotojo sudaryta investicijų sutartis, kurioje nustatomos sutarties šalių teisės ir pareigos, susijusios su stambaus projekto įgyvendinimu, ir kitos aktualios stambaus projekto investicijų sutarties sąlygos. Stambūs projektai gali būti vykdomi bet kuriame Lietuvos regione ir savivaldybėje.

4. Vidutinis esančių darbuotojų skaičius apskaičiuojamas pagal 2002 m. gegužės 15 d. finansų ministro įsakymu Nr. 134 „Dėl Vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintas taisyklės. Lengvatos taikymo tikslais imamas vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui Lietuvos Respublikoje įgyvendinti, skaičius.

Komentuojamojo straipsnio taikymo prasme, pagal Investicijų įstatymo įtvirtintą stambaus projekto sampratą bei tikslus, stambus projektas yra siejamas su stambių investicijų pritraukimu tam tikrose veiklos srityse bei naujų darbo vietų sukūrimu Lietuvoje, todėl PMĮ 58 straipsnio 16³ dalyje įtvirtinta sąlyga dėl darbuotojų, reikalingų stambiam projektui Lietuvos Respublikoje įgyvendinti, skaičiaus (mokestiniais metais ne mažesnio, nei 200 darbuotojų skaičiaus) reiškia būtent naujų darbo vietų sukūrimą, įgyvendinant konkretų stambų projektą.

5. Komentuojamojo straipsnio taikymo prasme, vadovaujantis Investicijų įstatymo nuostatomis, privačios kapitalo investicijos – tai Lietuvos Respublikos ir užsienio privačios nuosavybės teisės subjektų investicijos, kurios pagal investavimo objektą priskiriamos kapitalo investicijoms, t. y. investicijos ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti (Investicijų įstatymo 3 straipsnio 3 ir 4 dalys). Investicijų įstatymas nenustato apribojimų, ar investuotojas gali investuoti į ilgalaikį turtą įsigytą už nuosavas ar už skolintas lėšas. Todėl, nustatant kapitalo investicijos vertę, į ją įtraukiamas turtas, įsigytas tiek už nuosavas, tiek už skolintas lėšas, tiek pagal pirkimo išsimokėtinai sutartis (įskaitant ir lizingo būdu įsigytą turtą).

Atkreiptinas dėmesys, kad kapitalo investicija laikomas juridinio asmens įsigytas ar pačio pasigamintas (pasistatytas) turtas. Turto vertės padidėjimas dėl perkainojimo (įvertinimo pagal tikrąją vertę) nelaikomas kapitalo investicija.

Tuo atveju, kai juridinis asmuo įsigyja turtą lizingo būdu, nustatant kapitalo investiciją, į jos vertę įtraukiama visa ilgalaikio turto įsigijimo vertė (būtina sąlyga, kad lizingo laikotarpio pabaigoje nuosavybės teisė į turtą pereina lizingo gavėjui).

Komentuojamojo straipsnio taikymo prasme, kapitalo investicijų, kurias atlikus gali būti taikoma lengvata, dydis nustatomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės *data* nutarimu Nr. „Dėl Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 15⁴ straipsnio, 15⁵ straipsnio, 15⁶ straipsnio ir Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 58 straipsnio 16² ir 16³ dalių įgyvendinimo“³ patvirtintą tvarką.“

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/cea5201175e911eb9fc9c3970976dfa1?jfwid=-a3k5bkfig>

Taikant lengvatą yra vertinama stambaus projekto vykdymui sukaupta kapitalo investicijų suma.

6. Šioje dalyje nustatyta lengvata gali būti taikoma tik tuo atveju, kai juridinis asmuo stambiam projektui įgyvendinti nesinaudoja PMĮ 58 str. 16 dalies 1 ir 2 punktuose arba 16² dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata.

7. Juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, kuriam gautas Europos Komisijos pritarimas, pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį, nemoka pelno mokesčio tik nuo tų juridinio asmens pajamų, kurios gautos įgyvendinant stambų projektą. Juridinio asmens vykdoma stambaus projekto veikla identifikuojama stambaus projekto investicijų sutarties su Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija sudarymo metu. Jeigu juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį, gauna pajamų ne tik įgyvendinant stambų projektą pagal komentuojamojo straipsnio nuostatas, bet ir iš kitos juridinio asmens vykdomos veiklos, tai gautoms juridinio asmens kitos veiklos (neįskaitant pajamų, gautų vykdant stambų projektą) pajamoms netaikomos PMĮ 58 str. 16³ dalies nuostatos ir jos apmokestinamos PMĮ nustatyta tvarka.

Pajamos iš duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos turi sudaryti ne mažiau kaip 75 procentus atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų. Šioje dalyje įtvirtinta sąlyga yra laikoma atitinkanti PMĮ 58 str. 16³ nurodytą pajamų apribojimą, jeigu vienetas, įgyvendinantis stambų projektą, kuriam gautas Europos Komisijos pritarimas, ne mažiau kaip 75 procentus atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų gauna iš duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamų iš apdirbamosios gamybos, t. y. vienetas, vykdydamas stambų projektą, iš vykdomos stambaus projekto veiklos, gali gauti iki 25 procentų šalutinės veiklos pajamų, ir toks vienetas bus laikomas atitinkančiu PMĮ 58 str. 16³ dalyje nustatytą lengvatai taikomą pajamų ribą.

Juridinio asmens vykdoma veikla identifikuojama pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“. Pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikacijos 2 redakciją – PMĮ 58 str. 16³ dalies kontekste vykdoma veikla turi būti priskirta:

- duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos (J sekcija, 63.11 veikla) arba
- apdirbamoji gamyba (C sekcija).

8. Reikalaujamą juridinio asmens privačių kapitalo investicijų dydį turi patvirtinti auditoriaus išvada.

Auditoriaus išvadoje turi būti patvirtinamas pasiektas 100 mln. EUR privačių kapitalo investicijų dydis.

9. Juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį, kuriam taikoma šiame punkte nustatyta pelno mokesčio lengvata, 20 metų, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį sudaryta stambaus projekto investicijų sutartis, nemoka pelno mokesčio, jeigu tenkinamos visos komentuojamame straipsnyje nustatytos sąlygos. Todėl PMĮ 58 str. 16³ dalyje nustatyta lengvata juridiniam asmeniui, įgyvendinančiam stambų projektą, taikoma ne ilgiau negu 20 metų nuo stambaus projekto investicijų sutarties įsigaliojimo dienos. Vadinasi, 20 metų laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo investicinės sutarties įsigaliojimo dienos, o pelno mokesčio lengvata pradedama taikyti nuo to mokestinio laikotarpio, kurį tenkinamos visos paminėtos sąlygos.

9.1. Tuo atveju, jeigu nepasibaigus nustatytam lengvatos taikymo terminui juridinio asmens privačių kapitalo investicijų suma į stambų projektą sumažėja ir nebesiekia 100 milijonų eurų

sumos, išskyrus ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudas, ir (arba) vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti, skaičius mokestiniais metais tampa mažesnis kaip 200, lengvata netaikoma tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens privačių kapitalo investicijų suma ir (arba) vidutinis darbuotojų skaičius mokestiniais metais taip sumažėjo, ir lengvatos taikymas atnaujinamas tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens privačios kapitalo investicijos į stambų projektą vėl pasiekia 100 milijonų eurų sumą, ir (arba) vidutinis darbuotojų, reikalingų stambiam projektui įgyvendinti, skaičius mokestiniais metais vėl tampa ne mažesnis kaip 200.

Kapitalo investicijų sumažėjimu gali būti laikomi tokie atvejai: ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto pardavimas, sugadinto turto nurašymas, pavogto turto nurašymas, lizingo sutarties nutraukimas ir turto gražinimas ir pan. Kai investuotas turtas nudėvimas ir šio turto vertė tampa mažesnė nei nustatyti reikalavimai, tai nelaikoma kapitalo investicijų sumažėjimu.

Pažymėtina, kad mokestiniai laikotarpiai, kuriais juridinis asmuo neturi teisės taikyti šios pelno mokesčio lengvatos, dėl privačių kapitalo investicijų sumos sumažėjimo (nebesiekia 100 milijonų eurų sumos, išskyrus ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudas) ir/arba vidutinio darbuotojų skaičiaus sumažėjimo (tampa mažesnis kaip 200), yra įskaičiuojami į PMĮ 58 str. 16³ dalyje nustatytus 20 metų pelno mokesčio lengvatos taikymo mokestinius laikotarpius, t. y. lengvatos taikymo 20 metų laikotarpis nėra sustabdomas.

Už mokestinius laikotarpius, kuriais juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturėjo teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, pelno mokestis apskaičiuojamas bendra PMĮ nustatyta tvarka, taikant PMĮ 5 straipsnyje nustatytą mokesčio tarifą.

9.2. Jeigu juridinio asmens, įgyvendinančio stambų projektą, kuris naudojosi PMĮ 58 str. 16³ dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata, įgyvendinant stambų projektą gautos pajamos iš PMĮ 58 str. 16³ dalyje įvardintos vykdomos duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos veiklos kuriuo nors mokestiniu laikotarpiu sudarė mažiau kaip 75 procentus visų pajamų iš stambaus projekto, lengvata netaikoma tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neįvykdė šios sąlygos, ir gali būti vėl taikoma tą mokestinį laikotarpį, kurį juridinio asmens, įgyvendinančio stambų projektą, įgyvendinant stambų projektą gautos pajamos iš vykdomos duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos sudarys ne mažiau kaip 75 procentus visų pajamų iš stambaus projekto. Šiuo atveju mokestiniai laikotarpiai, kuriais juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturėjo teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, yra įskaičiuojami į 20 metų pelno mokesčio lengvatos taikymo mokestinius laikotarpius, t. y. pelno mokesčio lengvata galima pasinaudoti ne daugiau kaip 20 metų, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį sudaryta stambaus projekto investicijų sutartis, jeigu tenkinamos visos komentuojamame straipsnyje nustatytos sąlygos, neatsižvelgiant į tai, kad 20 metų laikotarpiu vieną ar kelis mokestinius metus ši pelno mokesčio lengvata faktiškai nebūtų taikoma dėl lengvatos taikymui nustatytų reikalavimų netenkinimo.

Už mokestinius laikotarpius, kuriais juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturėjo teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, pelno mokestis apskaičiuojamas bendra PMĮ nustatyta tvarka, taikant PMĮ 5 straipsnyje nustatytą mokesčio tarifą.

9.3. Tuo atveju, kai juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, atitinka visus PMĮ 58 str. 16³ dalyje įtvirtintus kriterijus, bet patiria mokestinius nuostolius, tai mokestiniai laikotarpiai, kuriais yra patirti nuostoliai, yra įskaičiuojami į 20 metų pelno mokesčio lengvatos taikymo laikotarpį, t. y. lengvatos taikymo 20 metų laikotarpis nėra sustabdomas.

10. Juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą ir atitinkantis visus komentuojamose dalyje įtvirtintus kriterijus, metines pelno mokesčio deklaracijas teikia bendra PMĮ nustatyta tvarka.

Pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais, pildydamas metinę pelno mokesčio deklaraciją, juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, apskaičiuodamas ir metinėje pelno mokesčio deklaracijoje deklaruodamas vykdomos veiklos rezultatus, turi atskirai nurodyti (išskirti) pajamas, gautas iš stambaus projekto vykdomos veiklos, nes tik iš stambaus projekto gautoms pajamoms gali būti taikoma komentuojamosios dalies lengvata. Kitos vykdomos veiklos (ne stambaus projekto veiklos) apmokestinamasis pelnas apskaičiuojamas bendra PMĮ nustatyta tvarka.

Vadinasi, tais mokestiniais laikotarpiais, kai juridinis asmuo pasinaudos lengvata, įtvirtinta PMĮ 58 straipsnio 16³ dalyje, ir nuo gautų pajamų iš vykdomo stambaus projekto nemokės pelno mokesčio, tai to laikotarpio sąnaudos, susijusios su iš stambaus projekto įgyvendinimo gautomis pajamomis ir apskaičiuotos pagal PMĮ nuostatas, taip pat bus priskiriamos sąnaudoms, susijusioms su stambaus projekto įgyvendinimu ir, atsižvelgiant į tai, kad nuo šių pajamų nemokamas pelno mokestis, stambaus projekto vykdomos veiklos sąnaudos neturės įtakos apskaičiuojant kitos, nesusijusios su stambaus projekto įgyvendinimu, vykdomos veiklos rezultata.

Jeigu juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, iš šios veiklos apskaičiuoja nuostolius, tai, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, šie nuostoliai negali būti atskaitomi iš kitos veiklos (ne stambaus projekto) mokesčio laikotarpio apmokestinamųjų pajamų ir negali būti perkelti į kitus mokesčius laikotarpius. Pelno mokesčio įstatymas nenumato nuostolių iš veiklos, susijusios su stambaus projekto įgyvendinimu, sudengimo galimybės su kitos arba analogiškos veiklos, nesusijusios su stambaus projekto įgyvendinimu, pelnu, nes lengvata taikoma tik pajamoms, kurios gautos įgyvendinant stambų projektą, todėl sudarius tokią nuostolių dengimo galimybę, lengvata būtų faktiškai pritaikyta kitoms, su stambaus projekto įgyvendinimu nesusijusioms įmonės pajamoms.

Už mokesčius laikotarpius, kuriais juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturės teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, juridinio asmens apskaičiuotam apmokestinamajam pelnui taikoma bendra PMĮ nustatyta apmokestinimo tvarka, taikant PMĮ 5 straipsnyje nustatytą mokesčio tarifą. Tais mokestiniais laikotarpiais, kuriais juridinis asmuo neturės teisės taikyti šios pelno mokesčio lengvatos, dėl privačių kapitalo investicijų sumos sumažėjimo ir / arba vidutinio darbuotojų skaičiaus sumažėjimo, ir / arba dėl pajamų sąlygos neatitikimo, jis pelno mokestį turės apskaičiuoti PMĮ nustatyta tvarka ir visas gautas pajamas, susijusias su stambaus projekto įgyvendinimu, turės deklaruoti kaip gautas veiklos pajamas, o sąnaudas, susijusias su stambaus projekto įgyvendinimu, galės priskirti įprastinėms sąnaudoms, jei jos priskiriamos leidžiamiems atskaitymams pagal PMĮ 17 straipsnio 1 dalies nuostatas. Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, tais laikotarpiais, kai juridinis asmuo, įgyvendinantis stambų projektą, neturės teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, jis gali pasinaudoti visomis PMĮ įtvirtintomis lengvatomis, pvz., PMĮ 46¹ straipsnyje numatytu apmokestinamojo pelno sumažinimu dėl vykdomo investicinio projekto (nuo 2018 m. yra galimybė susimąžinti iki 100 proc. apmokestinamojo pelno) ir kt. (žr. stambaus projekto lengvatos taikymo bei apskaičiavimo pavyzdžius, pateiktus PMĮ 58 str. 16² dalyje).

11. Šioje dalyje nustatyta lengvata taikoma tiek, kiek ji suderinama su Europos Sąjungos teisės aktais, kuriais reguliuojamas valstybės pagalbos teikimas, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta valstybės pagalbos teikimo ir priežiūros tvarka ir Europos Komisijos išduoto leidimo teikti valstybės pagalbą sąlygomis. PMĮ 58 str. 16³ dalyje nustatyta lengvata juridiniam asmeniui, įgyvendinančiam stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį, taikoma gavus Europos Komisijos pritarimą dėl lengvatos skyrimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas, bet ne anksčiau kaip nuo 2021 m. sausio 1 d. ir iki 2025-12-31 sudarytoms stambaus projekto investicijų sutartims.

Tuo atveju, jeigu stambų projektą įgyvendinančiam juridiniam asmeniui valstybės pagalbos suma yra didesnė (peržengia) nei nustatyti tam tikri Europos Sąjungos apribojimai, PMĮ 58 str. 16³ dalyje nustatyta lengvata viršijančiai valstybės pagalbos sumai netaikoma ir visa viršijanti suma apmokestinama pelno mokesčiu, t. y. nuo viršijančios sumos juridinis asmuo apskaičiuoja apmokestinamąjį pelną ir nuo jo apskaičiuoja mokėtiną pelno mokestį PMĮ nustatyta tvarka.

Valstybės pagalbos (pagalbos, pagalbos priežiūros ir kontrolės) klausimai priskirti Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Konkurencijos tarybos kaip koordinuojančios institucijos specialistų kompetencijai, todėl dėl valstybės pagalbos teikimo ir priežiūros klausimų konsultacijas teikia šios institucijos.